

AARHUS TEATER
store scene

NEST
SIDE
STORY

musik: leonard bernstein
dialog: arthur laurents
sange: stephen sondheim
ide: jerome robbins

frank jensen

WEST SIDE STORY

- en god historie

Romeo og Julie i New Yorks slum. Adelsfamilierne Montague og Capulet forvandlet til medlemmer af ungdomsbannerne »The Jets« og »The Sharks«. Det var ikke underligt, at forventningerne var spændte, inden premieren på den ny musical »West Side Story« i New York den 26. september 1957. Men den blev en triumf for dens skabere, en fornyelse inden for en genre, der måske er Amerikas mest originale bidrag til scenekunsten, og som allerede da var rig på overraskende og fantasifulde værker. Den amerikanske musical har rødder tilbage til forrige århundredes minstrel shows og til music hall, vaudeville og revy. Genren er så amerikansk som tænkes kan. Som landet selv en smeltdigel. Af mange ingredienser skabes en ny helhed. Fra komedien, operetten, balletten og den populære musik henter musicalen sine elementer for at støbe dem om i en form, der stiller de største, professionelle krav til sine udøvere, til et ensemble, der skal kunne både synge, danse og spille komedie.

Et væsentligt træk ved musicalen er opfindsomheden og fantasifuldheden. Bl.a. at kunne præsentere enkle historier på nye måder, for at overraske os og give de liflige oplevelser af æstetisk nydelse og selvforglemmende behag, som teatret kan byde os, når alt glider sammen i perfekte helheder.

Og usædvanlig kan man nok kalde »West Side Story«. Inden for en klar og stramt komponeret handling buldrer den af energi og dynamik og repræsenterer det bedste inden for det amerikanske musikalske teater. For mig var det en af mine mest stimulerende teateroplevelser, da jeg så den i London, hvor den havde premiere i december 1958, og hvor den blev en endnu større succes end på Broadway.

I London gik den over scenen 1039 gange. Men det er ikke let i få ord at give et indtryk af, hvorfor »West Side Story« er så usædvanlig en oplevelse, netop fordi det er den samlede sum af talenternes indsats, der skaber det fascinerende helhedsindtryk.

Det usædvanlige var ikke at omplante et Shakespeare-skuespil til musical. Det havde Cole Porter allerede gjort i 1948 med »Kiss Me Kate«, der byggede på »Trolde kan tæmmes«. Det var heller ikke usædvanligt at lægge historien ud i New York. Allerede i 1944 havde Jerome Robbins og Leonard Bernstein brugt storbyen som kulisse i »On the Town« om tre sømænd på en 24-timers orlov. Og Frank Loesers »Guys and Dolls« fra 1950 foregik blandt spillere og Frelser-soldater i New Yorks gader. Men mens disse holdt sig til genren, defineret som *musical comedy*, var det dristige og det usædvanlige ved »West Side Story«, at man her for første gang næsten kunne tale om en *musical tragedy*. Kernen var alle tiders mest tragisk-romantiske kærlighedshistorie om de to unge, der ikke kunne få hinanden på grund af ydre omstændigheder. Og rammen om denne historie byggede på noget så seriøst som ungdomskriminalitet og diskrimination i storbyen. Og kunsten lå deri, at resultatet ikke blev en hængehovedet social traktat, men et værk, der rummede alle de humoristiske, lyriske og romantiske elementer, som er karakteristiske for genren. »West Side Story« ønskede ikke at sprænge en genre, men netop at forny den. Det kom den da også til, for foruden at være en af genrens klassikere i sig selv, kom »West Side Story« utvivlsomt til at spille en stor rolle som inspiration for den opblomstring af genren, som fandt sted i 60'erne og 70'erne.

Ideen til »West Side Story« stammer fra Jerome Robbins, og han skal efter sigende have fået den en dag, da en ung skuespiller søgte råd hos ham. Den unge mand skulle spille Romeo og havde svært ved at finde ud af, hvordan han som ung og moderne New Yorker skulle få en indfaldsvinkel til den romantiske elsker fra renaissanceens Verona. Oprindelig havde Robbins forestillet sig, at Julie skulle være en jødisk pige og Romeo katolik. Det var i 1949. Men ideen fik lov til at hvile indtil 1955, hvor Jerome Robbins og Leonard Bernstein, der var gamle arbejdskammerater på musicals og balletter for Robbins' og Balanchines »New York City Ballet«, forenedes med forfatteren Arthur Laurents, der ikke havde

musicalerfaring bag sig. Og det var denne trio, der nu satte sig ned og begyndte at arbejde på »West Side Story«. Arthur Laurents kom med sin baggrund som dramatiker. Han slog igennem med problemdramaet »Home of the Brave« og havde skrevet en lang række filmanuskripter, bl.a. til Hitchcocks »Rebet«. Laurents skulle skrive manuskriptet til »West Side Story«.

Musikken tog Leonard Bernstein sig af. Foruden at være en fejret dirigent havde Bernstein skrevet seriøs musik (bl.a. to symfonier) og havde komponeret musik til to balletter (»Fancy Free« og »Facsimile«, begge til koreografi af Robbins) og til tre musicals (»On the Town«, »Wonderful Town« og »Candide«). Og for koreografi og instruktion stod Jerome Robbins, der begyndte som danser og koreograf for Ballet Theatre, og som senere kom til New York City Ballet som koreograf og Balanchines højrehånd. Robbins havde medvirket på en lang række musicals, og det var således på hver sit felt tre erfarne mænd, der stod bag »West Side Story«. At de også havde blik for nye talenter ses af den omstændighed, at de bad den unge manuskriptforfatter Stephen Sondheim om at skrive teksterne til sangene. Sondheim havde ikke før skrevet for Broadway, og »West Side Story« blev derfor begyndelsen på en karriere, der i 60'erne og 70'erne bragte Sondheim frem i første række med musicals som »Company«, »Follies« og »A Little Night Music«.

Gruppen bag »West Side Story« havde naturligvis utallige diskussioner om, hvordan stoffet skulle formes, men man var enige om, at man ikke skulle følge Shakespeares for tæt. Ideen var at bruge skuespillet som udgangspunkt, hvortil man hele tiden kunne referere. Man var også enige om, at der ikke skulle være tale om en slags moderne skraldespands-realisme, selv om man placerede handlingen i de mere snuskede af storbyens miljøer. Det man stræbte efter var en lyrisk og teatralisk skærpet illusion af virkeligheden og en understregning af personer og følelser. Man var nok klar over, som Laurents har sagt det, at ungdomskriminalitet ikke er det mest lyriske emne i verden, og at

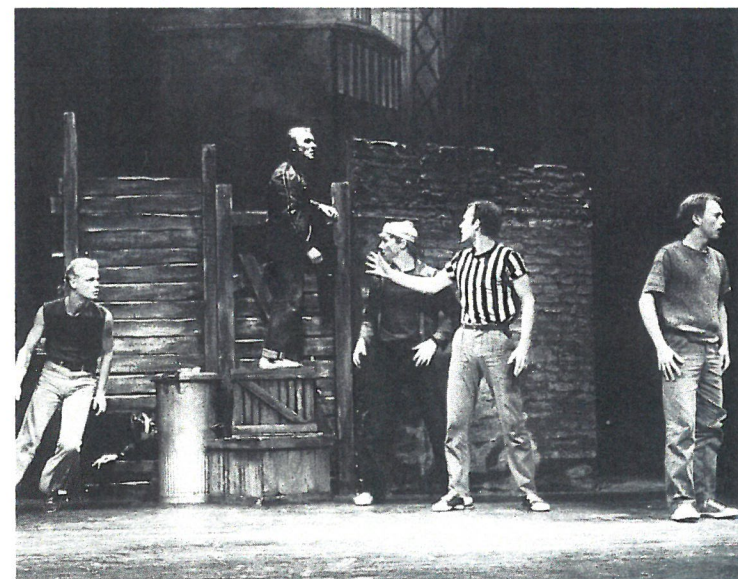
Fortsættes

Preben Kristensen og Betty Glosted

Jet-drenge: Ove Niklasson, Asger Reher, Peter Gilsfort, John Schelde og Anders Baggesen

Haj-drenge: Anders Bircow, Bent Vestergaard, Niels Sleimann, Niels Anders Thorn, Tommy Frederiksen, Gert Jeppesen og Jan Borall

Fortsat

den sidste del af Romeo og Julie-historien ikke er den mest latter-vækkende i verden. Men den teatraliske stilisering var hoved-sagen, og det er nok også en af grundene til, at Robert Wises filmatisering af musicalen ikke blev nogen udelst succes. I den kolliderede nemlig den filmiske realisme med musicalens stilise-ring.

I nogle fodnoter til musicalen har Arthur Laurents skrevet: »Dialogen er min oversættelse til scenen af ungdommens sprog: det kan lyde ægte, men er det ikke. Musikken kan lyde som juke-box, overført Puerto Rico, men udtrykket er ren Bernstein. Be-vægelserne kan visse steder min-de om jitterbug, andre steder om slagsmål i gaderne, men det er alt sammen Robbins i dans. Ligesom Tony og Maria, vores Romeo og Julie, adskiller sig fra de andre unge ved deres kærlighed, har vi prøvet at fjerne dem yderligere ved deres sprog, deres sange, deres bevægelser. Hvor det over-hovedet har været muligt i fore-stillingen, har vi prøvet at forhøje følelsen eller at artikulere den uartikulerede ungdom gennem musik, sunget eller danset; hvor det overhovedet har været mul-igt, har vi prøvet at bruge alt det, der er lyrisk, morsomt og spæn-dende i teatret. Og vi har altid insisteret på at være tro mod vores personer, når de taler, når de synger eller når de danser.«

Ib Monty
museumsdirektør, mag. art.
Det Danske Filmmuseum

Øverst: »Amerika«. Bent Vestergaard, Susanne Breuning, Vibeke Kull, Ann Hjort samt haj-piger og -dreng.

I midten: Fra balsalen. Forrest Bent Vestergaard, Susanne Breuning og Søren Pilmark sammen med jetter og hajer

Nederst: Fra balsalen

Erling Dalsborg og Ole Thestrup

Gitte Siem-Christensen med jet-dreng

Musicalnumre

I akt

ÅBNING: Jetterne og hajerne danser

JET-SANGEN: Søren Pilmark og jetterne

NOGET KOMMER: Preben Kristensen

BALSALEN: Jetter og hajer

MARIA: Preben Kristensen

INAT: Betty Glosted og Preben Kristensen

AMERIKA: Susanne Breuning, Lone Dam Andersen og haj-pigerne

SLAP AF: Søren Pilmark og jet-drengene

GIV MIG DIN HÅND: Betty Glosted og Preben Kristensen

INAT, NY VERSION: Susanne Breuning, Betty Glosted og Preben Kristensen samt hele ensemblet

KAMPEN: Bent Vestergaard og Søren Pilmark samt hajer og jetter

II akt

JEG ER YNDIG: Betty Glosted sammen med Vibeke Kull og Lone Dam Andersen

ET STED: Lone Dam Andersen, danses af Preben Kristensen og Betty Glosted, Zita de Fries og Ove Niklasson, samt Ann Hjort og Sandy Grant

HØR, KÆRE POLITIMAND: Asger Reher og jet-drengene, »Politimand Krupke« Ove Niklasson, dommeren Sandy Grant, psykiateren Anders Baggesen, socialrådgiveren Peter Gilsfort

EN MAND SOM HAN: Susanne Breuning og Betty Glosted

ALT ER KÆRLIGHED: Betty Glosted og Susanne Breuning

SPOT-DANSEN: Susanne Breuning og jet-drengene

SLUTNING: Hele Ensemblet

Sceneinddeling

I akt scene 1 Gaden

- 2 En baggård
- 3 Brudeudstyrsforretning
- 4 Balsal
- 5 En baggård
- 6 Doc's Drugstore
- 7 Brudeudstyrsforretning
- 8 Gaden
- 9 Viadukt ved motorvejen

II akt scene 1 I en lejlighed

- 2 I en smøge
- 3 I en lejlighed
- 4 Doc's Drugstore
- 5 Kælderen til drugstoren
- 6 Gaden

Handlingen udspilles over to dage og en nat
Spilletid ca. 2 timer, plus pause

WEST SIDE STORY

En tragedie-musical om ungdomsbanders rivalisering i New York

Efter idé af
JEROME ROBBINS

Dialog:
ARTHUR LAURENTS

Sangtekster:
STEPHEN SONDHEIM

Musik:
LEONARD BERNSTEIN

Iscenesættelse og koreografi:
GORDON MARSH

Oversættelse:
JESPER JENSEN

Kapelmester og musikalsk indstudering:
FINI HØSTRUP

Instruktør
PER MØLLER NIELSEN

Dekorationer:
IVAN MOGENSEN

Kostumer:
CHARLOTTE CLASON

Koreografassistent:
JAN BORALL

Malersal ved
JENS-ANKER OLSEN

Skræddersal ved
HANNE GISSEL

Lysdesign:
NIELS EMIL LARSEN

Lyddesign:
JENS RAVN

Regi: Per Søgaard og Eva Dahl
Suffil: Ingrid Gottschalck
Belysningsmester:
Niels Emil Larsen
Tonemester: Jens Ravn
Lys/lyd-ass.:
Knud Jacobsen, Orla Pind,
Kurt Bøje, Kim Engelbrecht
Overregissør: Max Hansen
Scenemester: Kai Johansen
Teaterfrisør: Joan Gylling

Teaterrekvisitør:
Frøde Sørensen og Viggo Jensen

Repetitør: Peter Bech

Teaterchef: Jacob Kielland

Produktionschef: Jørn Walsøe

Teaterforlag: Nordiska Teater-
förlaget – Edition Wilhelm Hansen

Programredaktion: Steen Mourier

Plakat og programfor side:
Finn Hjernøe

Foto fra afsluttende prøver:
Rolf Linder

Tryk: Kanne Tryk, Århus

MEDVIRKENDE:

Jetter	Riff	Søren Pilmark
	Tony	Preben Kristensen
	Action	Asger Reher
	A-rab	Anders Baggesen
	Baby-John	Peter Gilsfort
	Big Deal	John Schelde
	Diesel	Sandy Grant
	Snow Boy	Ove Niklasson
	Geetar	Ola Thörngren
	Velma	Jytte Maagaard
	Minnie	Jytte Kvinesdal
	Anybody	Gitte Siem-Christensen
	Clarice	Zita de Fries
Voksne	Pauline	Jette Roberts
	Judy	Ryle Dinsen
	Doc	Børge Hilbert
	Schrank	Finn Bredahl Jørgensen
Flinke	Krupke	Erling Dalsborg
	Flinke	Ole Thestrup
Hajer	Bernardo	Bent Vestergaard
	Maria	Betty Glosted
	Anita	Susanne Breuning
	Rosalía	Lone Dam Andersen
	Chino	Anders Bircow
	Pepe	Gert Jeppesen
	Indio	Niels Anders Thorn
	Louis	Niels Sleimann
	Juano	Jan Borall
	Toro	Tommy Frederiksen
	Consuela	Vibeke Kull
	Terisita	Michele Bjørn Andersen
	Francisca	Ann Hjort
Carmensita	Margarita	Eva Nevel
	Carmensita	Bente Tastrup

ORKESTER:

PETER HARBECK (1. klarinet/Es-sax)
KNUD ANDREASEN (2. klarinet/B-sax)
FINN ODDERSKOV (3. klarinet/bas-
klarinet/baryton-sax)
SØREN CHR. SLYNGBORG (1. trompet)
KNUD ERIK NØRGÅRD (2. trompet)
KNUD ALBERT JEPSEN (3. trompet)
KELD MØLLER PEDERSEN (1. trombone)
UFFE PALM MORTENSEN (2. trombone)
TORBEN MIKKELSEN (violin)
HANNAH GAARN LARSEN (violin)
HENRY LÜTZHØFT (violin)
ILSE JACOBSEN (violin)
CHRISTIAN GOTTSCHALCK (alt. violin)
BJARNE E. HANSEN (alt. violin)
REGNAR MØLLER (alt. violin)
UFFE STEEN JENSEN (guitar)
FINI HØSTRUP (dirigent, klaver)
JENS JENSEN (bas)
PER FOLKE (alt. bas)
PER JENSEN (slagtøj)
POUL POULSEN (slagtøj)

Aarhus Teater – sæson 1979/80
Store Scene

Premiere: 30. august 1979

Eftertryk eller uddrag af program-
listen i erhvervsøjemed er ikke
tilladt.
Det er forbudt at fotografere eller
benytte båndoptager under
forestillingen.

Ret til ændringer forbeholdes!

Ryle Dinesen, Jytte Maagaard, Sandy Grant, John Schelde, Peter Gilsfort, (siddende) Zita de Fries, Jette Roberts, Jytte Kvinesdal, Anders Baggesen, Ove Niklasson, (bagved) Asger Reher, Søren Pilmark, Ola Thörngren, (på heget) Gitte Siem-Christensen

Erling Dalsborg og Finn Bredahl Jørgensen

Betty Glosted og Preben Kristensen
Ann Hjort og Anders Bircow
Bent Vestergaard og Susanne Breuning

Vibeke Kull, Gert Jeppesen, Michele Bjørn Andersen, Lone Dam Andersen, Jan Borall, Eva Nevel, (siddende) Niels Anders Thorn, Niels Steimann, (bagved) Bente Tastrup, Tommy Frederiksen

Borge Hilbert og Ole Thestrup

WEST SIDE STORY's historie

Musicalen WEST SIDE STORY havde sin urpremiere på The Winter Garden Theatre den 26. september 1957. Førsteopførelsen løb til 27. juni 1959 efter i alt 732 forestillinger.

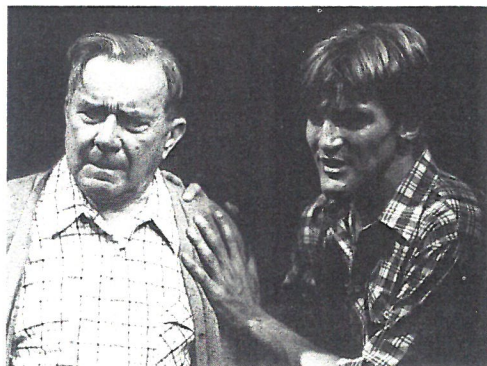
I de forløbne år har denne musical været på adskillige turneer gennem De forenede Stater, og blev senere genopsat i New Yorks City Center. I øjeblikket forberedes en 3. udgave af WEST SIDE STORY til november i New York. Det bliver i Jerome Robbins' iscenesættelse.

I tusindvis af produktioner har set dagens lys i USA og Canada

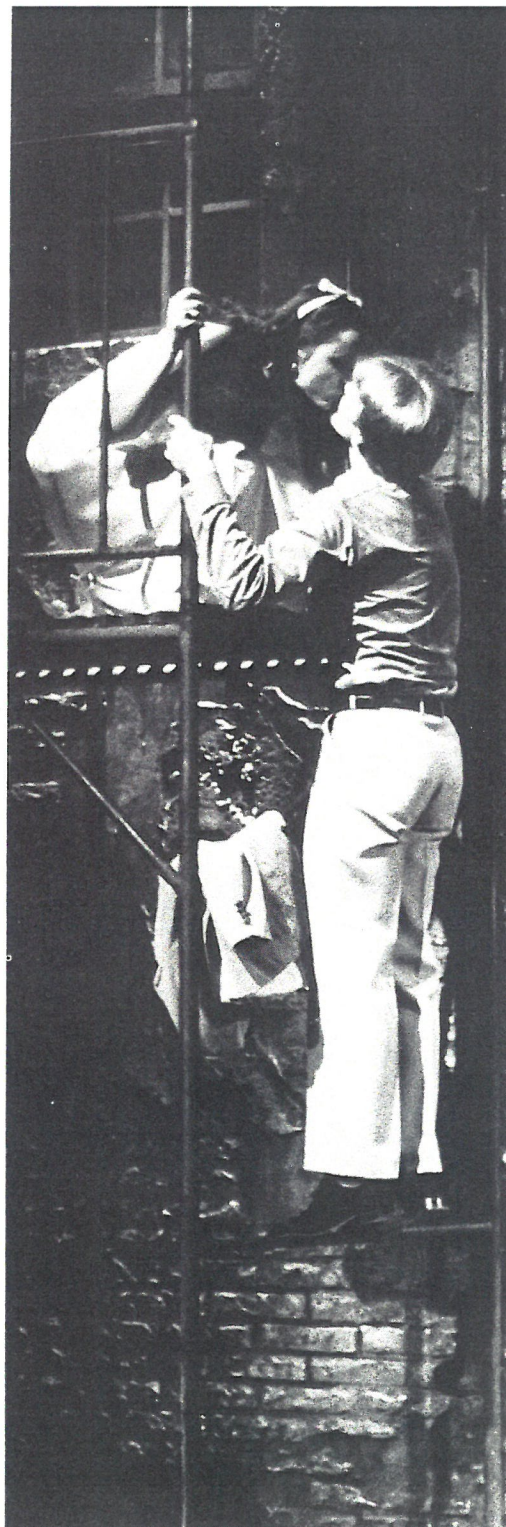
siden åbningsaftenen, såvel med amatører som professionelle.

WEST SIDE STORY har til denne dato været opført i følgende lande:

Australien, Østrig, Bahama-øerne, Bulgarien, Colombia, Tjekkoslovakiet, Danmark, England, Finland, Frankrig, Vesttyskland, Holland, Ungarn, Indonesien, Irland, Japan, Malaysia, Mexico, New Zealand, Norge, Philippinerne, Rhodesia, Rumænien, Sydafrika, Sverige, Tyrkiet og Jugoslavien. En filmversion gik verden over i 60'erne.

Børge Hilbert og Preben Kristensen

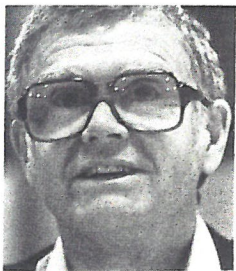

På denne side: Balkonscenen. Betty Glosted og Preben Kristensen.

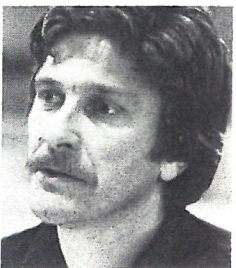
Modstående side øverst: I Doc's Drugstore. Jetter og hajer, forrest Søren Pilmark og Bent Vestergaard

Modstående side nederst: Søren Pilmark, Sandy Grant og Finn Bredahl Jørgensen

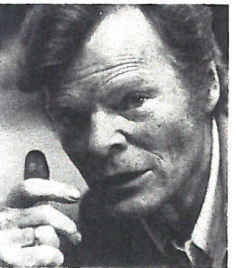
Gordon Marsh, koreograf og iscenesætter, begyndte at danse som 22-årig. Født i England, vokset op i Canada. Arbejder med både russisk ballettradition, jazzballet og musical-dans. Fra midten af 50'erne medvirkende i en række musicals i USA og på Broadway: bl.a. »Oklahoma«, »My Fair Lady« og »Annie Get Your Gun«. Har arbejdet som koreograf og iscenesætter i USA, Sydafrika, Schweiz, Vesttyskland, England, Holland og Sverige, hvor han har fast bopæl.

Per Møller Nielsen, medinstruktør. Uddannet skuespiller ved Aarhus Teater 1966-69. Fortsatte sin uddannelse på skoler i England, Tyskland og Frankrig, samtidig med opgaver som instruktørassistent. Har instrueret i Danmark, England og Finland, samt bl.a. musicalen »Teenagerlove« i Helsingborg, 1978. Medvirker i denne sæson i »Cyrano de Bergerac« på Det Ny Teater og instruerer i Sverige.

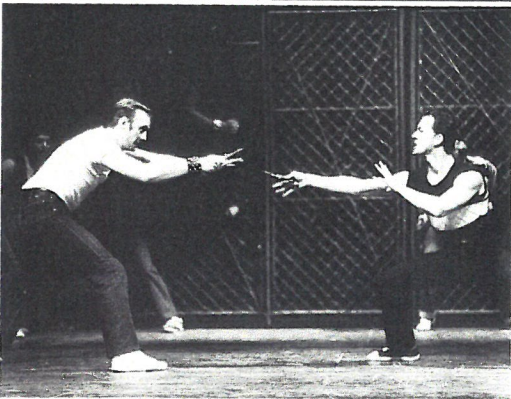
Fini Høstrup, fast kapelmester ved Aarhus Teater. Har arrangeret Bernsteins musik til aftenens forestilling. Komponerer også. Første større komposition var til Jørgen Ljungdahls musical »Rose«, 1975, på Aarhus Teater. I 1978 musik til teatrets opførelse af Brechts »Miraklet i Kødbyen«. Kapelmester ved bl.a. forestillingerne »Pippin«, 1977, og »Jøsses Piger«, 1978.

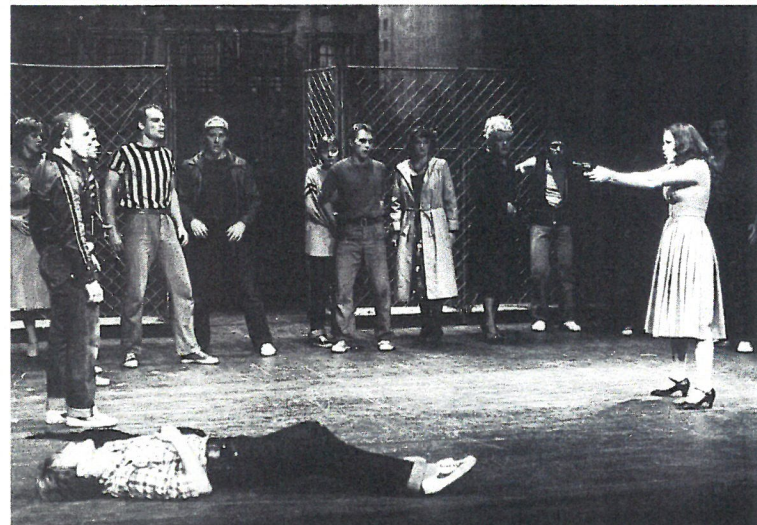
Ivan Mogensen, teatermaler, startede som elev på teatret i 1945. Har arbejdet her siden. Blandt hans dekorationer fra de senere år kan nævnes, Studio: Ionescos »Dødens Triumf«, Sten Kaaløfs »Komedie i Grænselandet«, Strindbergs »Den Stærkeste« og »Paria« samt Poliakoffs »Strawberry Fields«. Store Scene: Jørgen Ljungdahls »Rose«, Shakespeares »Helligtrekongers Aften« og musicalen »Cabaret«.

Charlotte Clason, kostumier, født i Sverige. Indtil for 2 år siden i 16 år fast knyttet til Det kgl. Teater. Arbejder nu freelance, også med scenografiske opgaver. Bl.a. for Aarhus Teater til »Jøsses Piger«, til Boldhus Teatrets »Løven og Jomfruen« samt til Odense Teaters musical »Happy End«. Er igen på Aarhus Teater som kostumier til lystspillet »Du kan ikke ta' det med dig«, premiere sidst i januar.

Kampscene: Søren Pilmark og Beni Vestergaard

Billeder fra slutscenen

Bent Vestergaard
(Bernardo, hujernes leder),
Benny Gløsted
(Maria, hans søster) og
Susanne Breuning
(Arlita, hans pige).

Søren Pilmark (Riff, jetternes leder) og Preben Kristensen (Tony, hans ven).